

การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียนและ
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43*

EVALUATION OF THE TEACHER COMPETENCY DEVELOPMENT MODEL
IN STUDENT DEVELOPMENT AND CLASSROOM MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER
BORDER PATROL POLICE SUB DIVISION 43

อริสรา บุญรัตน์^{1*}, รุ่งทิพย์ ปราโมทย์พันธุ์¹, ชิตพล เอกสายธาร², สุนิตดา ชันวริทย์¹

Arisra Boonrat^{1*}, Rungthip Pramotphan¹, Chittaphon Aeksaitarn², Sunitda Khantawit¹

¹คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา ประเทศไทย

¹Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University, Songkhla, Thailand

²คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา ประเทศไทย

²Faculty of Communication Arts, Hatyai University, Songkhla, Thailand

*Corresponding author E-mail: arisra@hu.ac.th

*Tel: 086-288-1992

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนไปทดลองใช้ และประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นการวิจัยและพัฒนา ประชากร คือ ครู 15 โรงเรียนในสังกัด จำนวน 131 คน กลุ่มตัวอย่าง 15 คน ติดตามการนำไปใช้ 2 คน จากการเลือกแบบเจาะจง และประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน เครื่องมือ คือ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ แบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า เมื่อนำสมรรถนะทั้งสองรูปแบบทดลองใช้ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการและการติดตามผล ครูสามารถนำรูปแบบไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจหลักการมีส่วนร่วม สามารถจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า ด้านการพัฒนาผู้เรียน ความเป็นประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.51) และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.54) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ความเป็นประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.31) และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.62) ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมกับบริบทของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครู ในสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เช่น โรงเรียนบนพื้นที่สูง โรงเรียนเกาะ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: สมรรถนะครู, โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน, รูปแบบการพัฒนา, สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน, สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

Abstract

This research aims to pilot and evaluate competency development models in student development and classroom management in school under Border Patrol Police Sub Division 43. This research and development model involved a population of 131 teachers from 15 affiliated schools. A purposive sampling method was used to select 15 teachers as a sample group, with 2 teachers chosen for follow-up. The model was then evaluated by 10 experts. The instruments used were the competency development model and an evaluation form for usefulness and feasibility of implementation. Data was analyzed using mean and standard deviation. The research findings showed that after pilot training and follow-up, teachers were able to effectively apply the models in teaching and classroom management. They understood the principles of participation and were able to create a conducive learning environment. The evaluation of the models revealed that, in the student development aspect, the overall usefulness was at the highest level ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.51), and the overall feasibility of implementation was also at the highest level ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.54). Regarding classroom management, the usefulness... The overall effectiveness was rated at the highest level ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.31), and the feasibility of implementation was also rated at a high level ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.62). The research findings reflect that the developed competency development model is suitable for the context of Border Patrol Police schools and can be used as a guideline for developing teacher potential in educational institutions with similar contexts, such as schools in mountainous areas and island schools, in order to improve student quality and sustainable education management.

Keywords: Teacher Competency, Patrol Border Police School, Development Model, Competencies in Student Development, Competencies in Classroom Management

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ถือเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความมั่นคง และยั่งยืน โดยเฉพาะในยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพกำลังคนของประเทศ ในหมุดหมายที่ 12 มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การพัฒนาครูในฐานะกำลังสำคัญของระบบการศึกษา จึงเป็นปัจจัยหลัก ในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน และสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาครูให้มีทั้งความรู้ ทางวิชาการ ทักษะการจัดการเรียนรู้ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการปรับบทบาทของครู จากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนา ระบบการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ทั้งในด้านการวางแผน อัตรากำลัง การพัฒนาหลักสูตรผลิตครู และการสร้างระบบคัดกรองที่สะท้อนสมรรถนะวิชาชีพอย่างแท้จริง รวมถึง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้เกิดการบูรณาการทรัพยากรและความร่วมมือ อย่างเป็นระบบ ดังนั้น การพัฒนาครูให้มีสมรรถนะสูงและสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อบริบทของผู้เรียน จึงเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างคนไทยให้มีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรม จริยธรรม และ

สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข นำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะครูเชิงพื้นที่ จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และความต้องการของผู้เรียนในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ การพัฒนาสมรรถนะครูควรมุ่งเน้นที่การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการพัฒนาครูจากการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้ครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแนวคิดดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านพื้นที่ วัฒนธรรม และข้อจำกัดด้านทรัพยากร จึงจำเป็นต้องพัฒนาครูบนฐานบริบทจริงของการปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดนอย่างเป็นระบบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2567)

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2497 เพื่อจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ชายแดนและถิ่นทุรกันดารที่อยู่ห่างไกลความเจริญ โดยมีบทบาทสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนจากกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เข้าถึงบริการทางการศึกษาของรัฐได้ยาก โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจึงมิได้ทำหน้าที่เพียงจัดการศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางการพัฒนาชุมชนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ห่างไกลอีกด้วย (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2566) ภายใต้การดำเนินงานของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากข้อมูล พบว่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศมีประมาณ 220 - 226 แห่ง มีครูตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 1,467 คน และมีนักเรียนรวม 26,557 - 26,577 คน หรือมีอัตราส่วนครูต่อนักเรียนเฉลี่ยประมาณ 1 : 18 คน แม้อัตราส่วนดังกล่าวจะอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมในเชิงปริมาณ แต่ในทางปฏิบัติครูจำนวนมากต้องสอนหลายระดับชั้น หลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ และรับผิดชอบภารกิจอื่นนอกเหนือจากการสอน ส่งผลให้ภาระงานที่แท้จริงสูงกว่าโรงเรียนทั่วไป (มูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในพระราชูปถัมภ์ฯ, 2568) กล่าวคือ ครู ตชด. ไม่เพียงทำหน้าที่สอนเท่านั้น แต่ยังต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ควบคู่กัน เช่น งานด้านความมั่นคง การพัฒนาชุมชน การส่งเสริมสุขภาพ และการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ ส่งผลให้ครูมีภาระงานสูง และมีเวลาจำกัดในการเตรียมการสอนและพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ อีกทั้งโรงเรียนจำนวนมาก ยังประสบปัญหาขาดแคลนสื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความขัดแย้งของบทบาท ที่ว่าบุคคลจะเกิดความเครียดและประสิทธิภาพการทำงานลดลง เมื่อได้รับความคาดหวังจากบทบาทที่ขัดแย้งกัน และความไม่ชัดเจนระหว่างบทบาท ตำรวจ และครู (Kahn, R. L. et al., 1964) อย่างไรก็ตาม โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยังคงมีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน และเป็นกลไกหลักในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ในภาพรวม โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจึงมิได้เป็นเพียงสถานศึกษาสำหรับการจัดการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังเป็น “ศูนย์กลางการพัฒนาชุมชน” ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศในพื้นที่ชายแดน อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดด้านทรัพยากร บุคลากร และบริบทเฉพาะของพื้นที่ ยังคงเป็นความท้าทายสำคัญที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2560) ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Darling Hammond, L ที่ระบุว่า การพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับบริบทการทำงานจริงของครู และต้องออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทั้งนี้ การพัฒนาวิชาชีพครูควรเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่เน้นการปฏิบัติจริง และการสะท้อนผลการสอนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้อย่างยั่งยืน (Darling Hammond, L., 2017) ดังนั้น การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่คำนึงถึงบริบทเฉพาะของพื้นที่ และตอบสนองต่อความต้องการของครู จึงเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมสำหรับผู้เรียนในพื้นที่ชายแดน

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ได้จริง และเกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นจะต้องมีการประเมินรูปแบบอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาทั้งด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยการประเมินรูปแบบดังกล่าวจะช่วยตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบของรูปแบบกับบริบทการปฏิบัติงานจริงของครู และเป็นแนวทางในการพัฒนาเพิ่มเติม เพื่อให้รูปแบบมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นข้อมูลสำคัญในการตัดสินใจนำรูปแบบไปขยายผลในวงกว้าง

ด้วยเหตุนี้ การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการประเมินรูปแบบ เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูที่มีคุณภาพเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาครูและยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนไปทดลองใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดน ที่ 43
2. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร คือ ครูทั้ง 15 โรงเรียน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 จำนวน 131 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 ตัวแทนโรงเรียนละ 1 คน รวม 15 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยต้องมีประสบการณ์การสอนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีความสมัครใจเข้าร่วม และคัดเลือกครู จำนวน 2 รายจาก 15 ราย เพื่อติดตามการนำรูปแบบไปใช้ และการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้กำกับกองตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 จำนวน 2 คน ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 2 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน รวมจำนวน 10 คน ในด้านความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ 1 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนไปทดลองใช้ ในการพัฒนาสมรรถนะครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 โดยการนำรูปแบบทั้ง 2 ด้าน ไปทดลองใช้กับครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 จำนวน 15 คน ด้วยการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 3 วัน และติดตามการนำรูปแบบทั้ง 2 ด้าน ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง จำนวน 2 โรงเรียน

เครื่องมือที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน และตอนที่ 2 แบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยผู้วิจัยให้ค่าน้ำหนัก ดังนี้

ค่าระดับคะแนนในช่อง “ความเป็นประโยชน์”

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับ มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับ น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ค่าระดับคะแนนในช่อง “ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ”

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

และใช้มาตราแบบลิคเอร์ท (Likert) (Johnson, B. & Christensen, L., 2004) ผู้วิจัยให้ค่าน้ำหนักถือเกณฑ์แปลผลคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ 1 นำร่างรูปแบบทั้งด้านการพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการชั้นเรียน ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับครุฑารวจตระเวนชายแดน ไม่น้อยกว่า 3 ปี 2 คน โดยตรวจสอบความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ (Content Validity) เพื่อหาค่าความตรงตามเนื้อหา (Index of Consistency : IOC) เกณฑ์ที่กำหนด คือ $IOC > 0.67$

เครื่องมือที่ 2 นำแบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 ที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุง ให้ข้อความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนด โดยแต่ละด้าน

มีความเหมาะสมสอดคล้อง ให้ +1 คะแนน

ไม่สอดคล้อง ให้ -1 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 0 คะแนน

จากนั้น นำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ที่พัฒนาโดยโรวีเนลลีและแฮมเบิลตัน (พิสนุ พองศรี, 2564) โดยผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการวิจัย คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปมาใช้ หากได้ค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 พิจารณาแก้ไขปรับปรุง หรือตัดทิ้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 ไปทดลองใช้ โดยการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการกับครู จำนวน 15 คน ตามรูปแบบสมรรถนะทั้งสองด้าน จำนวน 3 วัน โดยภายหลังการอบรม ผู้วิจัยมอบหมายให้ครูนำความรู้และแนวทางตามรูปแบบไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียนตามบริบทของสถานศึกษาตนเอง และมีการติดตามการนำสมรรถนะไปใช้กับครู จำนวน 2 คน จากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสี่มวชนกีกา และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนตะแบก เพื่อตรวจสอบการประยุกต์ใช้สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการชั้นเรียน

วัตถุประสงค์ที่ 2 โดยส่งแบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ โดยผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมิน จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้กำกับกองตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 จำนวน 2 คน ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 2 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน รวมจำนวน 10 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่า IOC ของแบบประเมิน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (เลขรับรอง ZCPHYLIRB-2567/449)

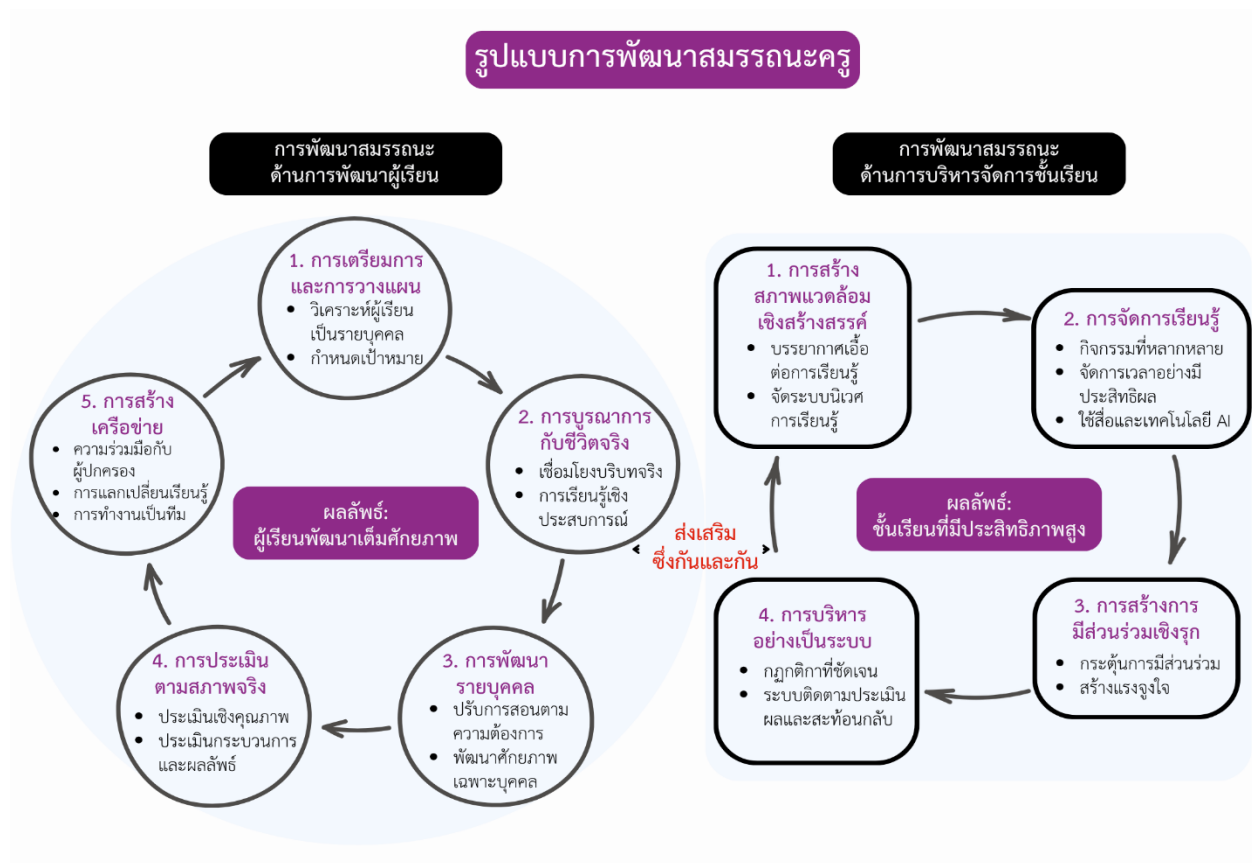
ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 มีผลการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนไปทดลองใช้ ในการพัฒนาสมรรถนะครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดน ที่ 43

โดยการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยมีวิทยากร 4 ท่าน ผลการอบรม พบว่า ครูผู้เข้าร่วมอบรม มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น เช่น การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สามารถวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล และออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างเป็นระบบ และยึดหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า ครูมีความเข้าใจหลักการสร้างการมีส่วนร่วม การกำหนดกติกาชั้นเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสามารถใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีดิจิทัล แพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสม กับบริบทพื้นที่ชายแดนตำรวจตระเวนชายแดน และการอบรมครั้งนี้ ช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจ ในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น และสามารถนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ได้จริง และทีมวิจัยลงพื้นที่ติดตามการนำสมรรถนะไปใช้กับครู จำนวน 2 คน จากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสี่มวชนกีกา และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนตะแบก พบว่า ครูทั้ง 2 โรงเรียนสามารถนำรูปแบบทั้งสมรรถนะ

ด้านการพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนไปใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ ตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และใช้เทคนิคการควบคุมชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งครูมีการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนคิด ไม่เพียงท่องจำ มีการเชื่อมโยงเนื้อหากับชีวิตประจำวันของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม การสื่อสารที่สร้างแรงจูงใจในทางบวกแก่ผู้เรียน ซึ่งครูทั้ง 2 คน สามารถนำไปใช้ชั้นเรียนได้อย่างดี ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43

2. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43

ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ ของรูปแบบสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน (n = 10)

สมรรถนะ	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการพัฒนาผู้เรียน						
1. ครูวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนเพื่อจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.60	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก
2. ครูดำเนินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียน	4.50	0.71	มาก	4.40	0.52	มาก
3. ครูสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา	4.80	0.42	มากที่สุด	4.70	0.48	มากที่สุด
4. ครูจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และ การแก้ปัญหา	4.60	0.70	มากที่สุด	4.20	0.42	มาก
5. ครูออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือและการทำงาน เป็นทีม	4.70	0.68	มากที่สุด	4.60	0.52	มากที่สุด
6. ครูมีการใช้เทคนิคการสอน และสื่อที่หลากหลายเพื่อตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน	4.50	0.71	มาก	4.50	0.53	มาก
7. ครูให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เรียนในการพัฒนาตนเอง	4.70	0.48	มากที่สุด	4.60	0.52	มากที่สุด
8. ครูมีวิธีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	4.70	0.68	มากที่สุด	4.80	0.42	มากที่สุด
9. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี ของสังคม	4.90	0.32	มากที่สุด	4.90	0.32	มากที่สุด
10. สามารถติดตามและประเมินผลการพัฒนาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.70	0.68	มากที่สุด	4.70	0.48	มากที่สุด
ภาพรวม	4.67	0.51	มากที่สุด	4.64	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความเป็นประโยชน์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.51) เพื่อพิจารณาความเป็นประโยชน์รายข้อย่อย พบว่า ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดีของสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.32) ครูสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) ครูออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการทำงานเป็นทีม ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เรียนในการพัฒนาตนเอง มีวิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และสามารถติดตามและประเมินผลการพัฒนาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ตามลำดับ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.68) และความเป็นไปได้ ของสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.54) เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ รายข้อย่อย พบว่า ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดีของสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.32) ครูมีวิธีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) ครูสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา และสามารถติดตามและประเมินผลการพัฒนาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ตามลำดับ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ ของรูปแบบสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (n = 10)

สมรรถนะ	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน						
1. ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.80	0.42	มากที่สุด	4.60	0.70	มากที่สุด
2. ครูสามารถจัดระเบียบและกิจวัตรในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ	4.60	0.70	มากที่สุด	4.50	0.71	มาก
3. ครูบริหารเวลาในการสอนและการจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	0.52	มากที่สุด	4.30	0.68	มาก
4. ครูสามารถควบคุมและจัดการพฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียนได้ดี	4.60	0.70	มากที่สุด	4.40	0.70	มาก
5. ครูสามารถสร้างกฎเกณฑ์และข้อตกลงในชั้นเรียน ที่ผู้เรียนยอมรับและปฏิบัติตาม	4.50	0.71	มาก	4.40	0.70	มาก
6. ครูสามารถจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉินและปัญหาในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.50	0.86	มาก	4.40	0.70	มาก
7. ครูสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม	4.80	0.42	มากที่สุด	4.60	0.84	มากที่สุด
8. ครูสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียน	4.70	0.68	มากที่สุด	4.70	0.68	มากที่สุด
9. ครูสามารถประสานงานกับผู้ปกครองในการจัดการพฤติกรรมของผู้เรียน	4.60	0.52	มากที่สุด	4.30	0.68	มาก
10. ครูมีการบันทึกและรายงานผลการจัดการชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.70	0.68	มากที่สุด	4.50	0.71	มาก
ภาพรวม	4.59	0.31	มากที่สุด	4.47	0.62	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเป็นประโยชน์ของสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.31) พิจารณาความเป็นประโยชน์รายข้อย่อย พบว่า ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และครูสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) ครูสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียน และมีการบันทึกและรายงานผลการจัดการชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.68) และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ของสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.62) เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้รายข้อย่อย พบว่า ครูสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.68) ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.70) และครูสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.84)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะไปทดลองใช้ และประเมินรูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนไปทดลองใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อครูเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการพัฒนาผู้เรียนและบริหารจัดการชั้นเรียนเพิ่มขึ้น สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล และแพลตฟอร์มออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้ได้จริงและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะรูปแบบดังกล่าว ได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของครูในพื้นที่จริง โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งพัฒนาครูผ่านประสบการณ์จริง การเรียนรู้ร่วมกัน และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในบริบทการทำงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะครูเชิงพื้นที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ที่เน้นการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และผู้เรียน ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพร อัจฉริยะเกียรติ และคณะ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยเน้นสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งผู้ปกครองและหน่วยงานอื่น ๆ มุ่งเน้นการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลก่อนออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้การใช้สื่อเทคโนโลยี และการเฝ้าระวังอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยี (นวพร อัจฉริยะเกียรติ และภาวิณี โสธายะเพชร, 2568) ตลอดจนสอดคล้องกับแนวคิดของ Darling Hammond, L. ที่เสนอว่า การพัฒนาวิชาชีพครูที่มีประสิทธิภาพ ควรเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริงของครู และเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้จากประสบการณ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูที่พัฒนาขึ้น สามารถส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนและบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีข้อจำกัดและความท้าทายที่เฉพาะด้าน (Darling Hammond, L., 2017)

2. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ผลการประเมินรูปแบบ พบว่าสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนมีความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.51) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.54) ซึ่งสอดคล้องกับพัชยากรณ์ พูลเกตุ และคณะ ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน พบว่า การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสอน การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน ซึ่งจะช่วยให้ครูในพื้นที่ห่างไกล มีความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และส่งเสริมให้การเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลมีความก้าวหน้าอย่างยั่งยืน (พัชยากรณ์ พูลเกตุ และคณะ, 2568) ขณะที่สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.31) และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.62) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้จริง และตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาครูของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยผลการวิจัยที่พบว่า ด้านการพัฒนาผู้เรียน ได้รับการประเมินในระดับสูงที่สุดทั้งด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ โดยเฉพาะประเด็นการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดีของสังคม ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.32) อาจเป็นผลมาจาก บริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่ครูไม่ได้ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้สอน แต่ยังเป็นผู้นำทางสังคมและเป็นแบบอย่าง ด้านคุณธรรม

แก่ผู้เรียนและชุมชน ส่งผลให้ครูให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ควบคู่กับการพัฒนาด้านวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระภัทรชัยยุทธ ณดิยุดโต ที่ศึกษา รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมสำหรับครู ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสู่การเป็นครูมืออาชีพที่ว่าครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ควรมีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชุมชน และประเทศชาติต่อไปได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน สำหรับสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ที่ได้รับการประเมินในระดับสูง คือ ประเด็นการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน และการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) สะท้อนให้เห็นว่า ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (พระภัทรชัยยุทธ ณดิยุดโต, 2567) ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุชา สมศรี ที่เสนอว่าสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ควรเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน จารุชา สมศรี นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีความสัมพันธ์เชิงเกื้อหนุนกัน กล่าวคือ เมื่อครูมีความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียน เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ย่อมส่งผลให้การบริหารจัดการชั้นเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะเดียวกัน เมื่อครูสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ ก็จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ (จารุชา สมศรี, 2566) ดังนั้น การพัฒนาสมรรถนะทั้งสองด้านนั้น ควรดำเนินควบคู่กันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

สรุปและข้อเสนอแนะ

การนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูไปทดลองใช้ และประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง ในบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะ ทั้งในด้านพื้นที่และผู้เรียน ในด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.51) โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดีของสังคม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.32) รองลงมา คือ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบสามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.31) ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบมีขั้นตอนที่ชัดเจน เป็นระบบ และสามารถปฏิบัติได้จริง ทำให้ครูสามารถจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนารูปแบบดังกล่าวสามารถเติมเต็มช่องว่างทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาครูในสถานศึกษาเฉพาะทาง สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยที่เน้นการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล การจัดการเรียนรู้เชิงบริบท และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสรุป รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูง มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูและยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่ด้วยการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ซึ่งมีบริบท

เฉพาะด้านภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม และการบริหารจัดการที่แตกต่างจากสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ ดังนั้น การนำผลการวิจัยไปใช้ในบริบทที่ต่างกัน ควรพิจารณาปรับให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของแต่ละสถานศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้ 1) การติดตามผลการนำรูปแบบไปใช้ ควรมีการติดตามเป็นระยะ เช่น 1 เดือน 3 เดือน หรือ 1 ภาคการศึกษา เพื่อประเมินความคงทนของผลลัพธ์ 2) ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สถาบันการศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแบ่งปันทรัพยากร ความรู้ และประสบการณ์ พร้อมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่ครูสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีเนื้อหาที่เหมาะสม กับบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้ 1) ควรมีการนำรูปแบบไปทดลองใช้ในโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น โรงเรียนในพื้นที่เมือง โรงเรียนขนาดใหญ่ หรือโรงเรียนในสังกัดอื่น 2) ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ความพร้อมของครู ทรัพยากรทางการศึกษา วัฒนธรรมองค์กร และการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถขยายผลได้อย่างเหมาะสมในบริบทที่ต่างกัน โดยสรุป การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด และสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จึงสะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบดังกล่าวสามารถยกระดับคุณภาพครูและนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถให้ทางตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจชายแดนที่ 43 นำรูปแบบสมรรถนะครูทั้ง 2 ด้าน เป็นแนวทางในการพัฒนาครูในโรงเรียน ตชด. ตั้งงบประมาณสนับสนุนทรัพยากร สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาผู้เรียน ปรับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยหากมีการขับเคลื่อนอย่างจริงจังทั้งในระดับนโยบายและระดับสถานศึกษา จะส่งผลให้ครูมีสมรรถนะสูงขึ้น ผู้เรียนมีคุณภาพดีขึ้น และเกิดความเข้มแข็งทางการศึกษาในพื้นที่ชายแดนอย่างยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุนสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม ปีงบประมาณ 2568 คำรับรองเลขที่ FRB670096/0463

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติสุตา ศรีสุข. (2566). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 36(3), 232-252.
- จารุชา สมศรี. (2566). รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในศตวรรษที่ 21. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- นพพร อัจฉริยะเกียรติ และภาวิณี ไสธยะเพ็ชร. (2568). แนวทางการส่งเสริมคุณภาพครู ประถมศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารธรรมะเพื่อชีวิต, 31(2), 374-391.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พระภัทรชัยญกรณ ขนติยุตโต. (2567). รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสู่การเป็นครูมืออาชีพ. วารสารนิเวศวิทยาปัญญา, 3(1), 1-14.
- พัชยาภรณ์ พูลเกตุ และคณะ. (2568). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 15(1), 255-270.

- พิสนุ พงศ์รี. (2564). วิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2560). การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในพระราชูปถัมภ์ฯ. (2568). ประวัติความเป็นมา. เรียกใช้เมื่อ 15 มีนาคม 2569 จาก <https://www.bppsrf.com/ความเป็นมา/>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2567). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูเชิงพื้นที่. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Darling Hammond, L. (2017). Teacher education around the world: What can we learn from international practice? *European Journal of Teacher Education*, 40(3), 291-309.
- Johnson, B. & Christensen, L. (2004). *Educational research: Quantitative, qualitative and mixed approach*. (2nd ed.). Boston: Pearson Education.
- Kahn, R. L. et al. (1964). *Organizational stress: Studies in role conflict and ambiguity*. Hoboken: John Wiley & Sons.